

Proč tito lidé nevyhledávají odbornou pomoc?

Má to více důvodů. Tím hlavním je stigmatizace ve společnosti, automatické směřování jejich sexuální preference s delikventním chováním. Tedy domněnka, že například každý pedofil automaticky zneužívá malé děti. Tak to samozřejmě není. Většina těchto lidí nikdy žádné dítě nezneužije. Valnou část sexuálních deliktů na dětech nespáchávají pedofilové, ale lidé, kteří je zneužijí z jiných důvodů – například tak činí pod vlivem omamné látky nebo jsou dlouhodobě sexuálně frustrováni a dítě použijí jako bezbranný náhradní objekt. Případně mají nějakou jinou psychickou poruchu, která jim nedovolí rozpoznat nevhodnost tohoto chování. Zahraniční statistiky uvádějí, že jen třicet až padesát procent pachatelů různých sexuálních deliktů jsou parafilici. Podle českého Kriminálního ústavu to je dokonce ještě méně.

Jak se se svým údělem parafilici vyrovnávají?

Víme, že i když se člověk s parafilní preferencí nedopustí sexuálního deliktu, může mu vyrovnávání se se svou sexualitou působit značné potíže v jeho psychickém zdraví. Mezi parafiliky je obrovský výskyt deprese – až u poloviny z nich –, objevují se často sebevražedné myšlenky. Trpí sociální izolací, jsou osamělí. O sexualitě se obecně těžce mluví a ještě těžší je to pro tyto lidi. Mnohdy se musejí smířovat s tím, že si nikdy nebudou moci najít životního partnera podle své preference. Nebo si ho najdou, ale nejsou schopni ve vztahu fungovat. Tito lidé pak mnohdy nevědí, na koho se obrátit, jestli jít k psychiatrovi, psychologovi, nebo sexuologovi. Obávají se, že jim lékař stanoví diagnózu „deviant“ a ještě je někde nahlásí. Že se objeví na nějakém seznamu a pak je budou šikanovat v práci i souseď doma. Bojí se vyjít z anonymity. A tak se snaží se svou sexualitou vyrovnávat sami, ale často jim to působí značné potíže.

Jak chcete těmto lidem pomoci?

Nepochybně je zapotřebí zvyšovat povědomí o nich ve společnosti a snižovat jejich stigmatizaci. A to i ze strany odborníků, kteří se víceméně setkávají jen se sexuálními delikventy a jsou trochu poznamenáni svou praxí. Program Parafilik v Národním ústavu duševního zdraví má podtitulek „Nemůžete za své pocity, můžete za své činy“. Od začátku tohoto roku funguje anonymní internetová poradna na webových stránkách Parafilik.cz/poradna, kde mohou své dotazy vložit jak osoby, které mají problémy se svými sexuálními preferencemi či chováním, tak osoby jim blízké, jež se chtějí o této problematice něco dozvědět nebo se s ní co nejlépe vyrovnat. Na našem webu najdete také řadu informací o parafilicích a problematické sexualitě. Zajímavostí je, že internetové stránky a poradnu jsme spouštěli u příležitosti premiéry dokumentu *V síti* režisérů Barbory Chalupové a Víta Klusáka zaměřujícího se na problematiku sexuálního chování směrem k nezletilým osobám na internetu, tedy jak to oni nazývají „internetové predátory“ – s tím termínem se neztotožňujeme, ale je nadmíru chytlavý. S týmem dokumentu dlouhodobě spolupracujeme, je to určitě důležitý počín, neboť jednak přibližuje neuvěřitelně rozšířený a problematický fenomén a jednak odhalil mezery v českém systému prevence. Rozhodli jsme se proto otevřít poradnu a veškeré služby projektu Parafilik i pro osoby, které se dopouštějí problematického chování na internetu, i když většina z nich nemusí trpět poruchou sexuální preference.

Co dalšího chystáte?

Od letošního podzimu bude rovněž otevřena anonymní bezplatná poradenská a terapeutická pomoc, a to v podobě individuální, skupinové nebo párové terapie speciálně zaměřené na osoby s problematickými sexuálními preferencemi a problematickým sexuálním chováním, ale také pro jejich blízké. Kdo se domnívá, že by pro něj byl program vhodný, může

**Mgr. KATEŘINA
KLAPILOVÁ, Ph.D. (37)**

● **Vystudovala biologii a lékařskou psychologii a psychopatologii na Univerzitě Karlově.**

Byla na zahraničních stážích v Německu a Velké Británii. Je držitelkou mezinárodního certifikátu z psychosexuologie (ECPS).

Více než patnáct let se zabývá výzkumem lidské sexuality a partnerských vztahů.

Založila a je vedoucí Laboratoře evoluční sexuologie a psychopatologie v Národním ústavu duševního zdraví.

Vyučuje rovněž na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy.